

Передплата
 на «РУСЛАНА» хвилює:
 в Австрії:
 на члн рік . . . 20 пер.
 з п.ч року . . . 10 пер.
 з черв. року . . . 5 пер.
 з ліста . . . 170 пер.
 За границю:
 члн рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 за рік . . . 8 рублів
 або 18 франків
 Подписное число по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми зкорош, а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми сердце і віра руска.» — В Руслакових псалміх М. Шапкевича.

Входить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. поноудни.
 Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. і. п. Дембровського (Хорунжий). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.
 Рукописи зветься складше напередне застережене. — Рекламациі неопечатаніє вільні від порта. — Оголошенія звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні доносенія по 30 сот. від стрічки.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

На второк стягнули всі сторонництва своїх послів, котрі не дуже пильнують засідань держ. ради, щоби по зможі палата в як найповнійшій представила ся числі. Сегодня ринає ся справа наглости внесень гр. Кольоврата про побільшенє контингенту рекрутів, для котрого, як звіщають з парламентарних кругів, має правительство обезпечену більшість двох третин. В середу могла би палата полагити сю справу мериторично, остали би ще наглі внесенія в справі галицьких виборів (котрі руский клуб, як звіщали деякі днівники, має взяти назад), а відтак в половині слідуячого тижня могла би палата приступити до розправи над бюджетом. Комісія бюджетова, котра відбула справдешне ювілейне (50-те) засідань, має ще полагити кілька розділів, так що справозданє бюджетове могло би появити ся в тих днях.

Для бюджет. розправи призначають 30 засідань 10-годинних, а на кождім засіданю могло би промовляти 10—15 бесідників (разом отже в цілій розправі около 400!). Та повинь бесід переймає тривогаю старих парламентаристів, але на се нема ради, бо багато нових послів хоче пописувати ся, а тим зпособом може легко пописувати довгими виводами цілий плян, бо міродатні круги таки обстають при тім, щоби делегац. сесія зібрала ся з кінцем мая, о чім має наконечно рішити нарада спільних міністрів назначена на 17. мая.

Перед другим читанєм бюджету має також рішити ся справа політичного становища великих сторонництв до правительства, а іменно також чеського Народного Клубу. Найменша група в тім клубі, молодоческа, бажала би собі все задержати вільну руку. Одначе міністер Фідлер настає на те, щоби клуб однодушно сяк чи так поступав, а не розходив ся в своїх поглядах, отже щоби або голосував в цілости за внесенєм Кольоврата або відкликав своїх міністрів з ради Корони. Як останні вісти вказують, молодочехи піддадуть ся більшости (хліборобникам і христ. людовцям), бо не схотять опором проти військової справи нараджувати собі Корону.

В сім тижні має бути наконечно виготовлений начерк язикового закону, одначе буде предложений тоді раді міністрів, наколи бар. Бек вневнить ся, що там не доведе він до розладу.

Найбільшу цікавість викликає тепер справа заострення реґуляміну, поставлена, як ми вже вчєра звіщали, председателем комісії дром В. Фуксом на вістрію меча. Христ. суспільники рішучо стоять за тим, щоби ся справа була наконечно рішена.

Руский клуб з голошеної перед світом независимости найшов ся случайно в дивнім вельми освітленю. Др. Окуневский, виїхавши на похорон чеського провідника д-ра Герольда до Праги, взяв участь опісля в бенкеті на Софійскім острові, де виголошувано всякі промови. Др. Глябовіцкий хотів підобрити ся Крамаржови і єго одностумцям деклямацією на тему обєднення і приязни великого рускаго народа і упрошував Чехів на посередників примиреня Славян, а др. Окуневский в тім одушевленю вказав на те, що в хвилі коли німецкі союзні князі зіхали ся до Відня, тут в Празі складає ся славянське зєдипенє, бо Русини чують з Чехами як з братами і будуть їх по спроможі піддержувати. Се викликало велике невдоволенє між клубовими товаришами проти д-ра Окуневського, а як звіщає «Діло», посіпшиє пос. Василько до всєнімецких радикалів Вольфа і Странского з заявою, що з промовою др. Окуневського не згоджує ся ані одєн руский посол. Ми пригадуємо тут, що др. Окуневский, котрий в 1897—1900 рр. відкликавав ся до німецких людовців і всєнімців о поміч, розчарував ся опісля вельми, і се імовірно натхнуло єму слова висказані в Празі. Але що руский «независимий» клуб вважає конечним оправдувати ся перед такими Вольфами, котрих вже й німецка суспільність за нічо має, се кидє вельми характеристичне світло на становище клубу і руских послів! Як звіщає Deutschradicale Kongress, мав др. Окуневский заявляти, що Чехи незрозуміли єго промови а днівники невірнє її переказали. Також цікаве!

Положенє в Боснії і в найблизших областях стає вельми поважним. Зміна в управі сєго краю показує ся неминучою, а на чолі управи має станути бувший міністер краєвої оборони Лячер. Ся зміна має однак бути переведена разом з уступленєм бар. Буриана спільного міністра скарбу. Як поважне є там положенє, показує вість, що на границі Боснії в Роганиці (80 км. від Сараєва) вибухли заворушеня, котрі мають звязь з настроєм в Боснії. Повстав там спір між музулманськими агами (власниками землі) а серб-

скими кметями і довів до проливу крови і пожежі. Дня 2-го. мая ціла залєга в Сараєві станула на воєнній стопі, а слідуячого дня вирушила шкадрона уланів і одна гірська батарея в напрямі до Роганиці. Наспала також вість, що суд суспендував повітового начальника в Роганиці.

Вольнодумні німецкі студенти так переняли ся справою проф. Вармунда і розвели таку агітацію по всіх університетах, що грозить загальний страйк на австрійских університетах, котрий має розпочати ся в четвер. Одначе звіщають, що чеські студенти мимопротестуючого віча, яке відбуло ся в неділю в Празі, не прилучать ся до сєго страйку. В професорских кругах відєньских сподівають ся, що студенти послухають візваня ректора і не прилучать ся також до страйку інсбруцкого.

Начерк виборчої реформи для угорского сойму має вже бути виготовлений, а міністер внутр. справ гр. Авраші має приїхати в слідуячим тижні до Відня, щоби подати сєй начерк до вступного одобрєня цісарєви.

Заграниця.

На північно-західн. межах Індії панує велике зворушенє. Около 20.000 Афганів мало перейти скрізь плаї, що ведуть в долину ріки Інду. Афганський ємір обиджений російско-англійским договором, заключеним поза єго плечима, рад з тих рухів. Але можливо, що афганські ватаги і проти волі єміра вирушили на Індію, а також і се не є виключене, що Англія хоче покористувати ся тими розрухами, щоби почати війну з Афганями. Індія стала під управою дьорда Кіченєра могутною воєнною державою, має около 74.000 англійского а 160.000 місцевого війска, а крім того 50.000 війска помічного, так що могла би власними силами загорнути Афганістан, а бодай приневолити афганского єміра до признаня російско-англійского договору. Англійске володарство в Індії тепер сильнїше, як коли небудь, договор з Росією дає розмеженєм областей обопільних інтересів повну свободу Англії і обезпечує їй корисні успіхи. Не можна отже сподівати ся забору Афганістану Англією, позаяк она дуже рада, що між Індіями а російским Туркестаном находить ся держава, що її відділює від Росії.

В російській думі піддано строгій критиці залізничу господарку а серед вельми широкої розправи вирунула гадка установленя комісії, котра би роз-

глядала господарку залізничу. Міністер Коковцев був однак сеї думки, що та комісія повинна бути визначена не законодавною, але адміністраційною дорогою. Гр. Уваров вказав на те, що правительственні комісії не будять великого довіря і обставив за парламентарною. Однак мін. Коковцев ще раз піддержував своє домаганє, позаяк, на єго думку, парламентарна комісія не має рации бити, хоч би задлятого, що „ще хвалити Бога не маємо доси парламенту“. Сей вислов міністра викликав на правиці гримкі оплески а на лівиці свист. На се заявив посол Мілюков: „хвалити Бога маємо конституцію“. Сі слова Мілюкова оплескувала лівиця. Президент Хомяков назвав сей поступок міністра скарбу Коковцева похибкою і візвав думу, щоби в розправі не доторкувала ся вже сеї справи; мимо того міністер Коковцев подав ся о відставку задля сего докору президента думи, однак імовірно відставка не буде прийнята царем. Наслідком того заявив президент Хомяков в думі, що вважає своїм обовязком для усуненя спору в думі звернути бачність міністра на невластивість вислову, але тепер жалувє свого осуду висловленого на попереднім засіданю. Ся друга заява Хомякова була споведана листом Столипіна, котрий вмовив, що буде приневолений уступити, наколи дума буде так поводити ся супроти члена правительства. Отсе найкрасше характеризує вартість російской конституції!

Льондонське дневникарство висловлює погляд, що теперішні відносини Англії і Росії уложили ся доволі корисно. Після япанської війни залишила Росія свої навізаводи з Англією в Азії, а в Європі нема ніяких важних справ, котрі би могли розстроїти взаємини між обидвома державами, тим більше що Англія тепер в найліпшій згоді з союзницею Росії, Францією. »Vall-Mall Gazette« впевняє, що взаємними між Росією і Англією ніколи не були такі добрі як тепер і зазначає, що заслугу в тім згляді треба приписати королеви Едвардові VII і єго міністри Грейови. Позаяк нема ніяких сумнівів що до сердешних взаємин між обидвома державами; отже можливо, що король Едвард відвідає Росію. Він радо подорожує і нераз уже висловлював бажанє поїхати також до Росії і до Петербурга. Єго побут в Петербурзі причипив би ся неперечно до скріплення англійского впливу, а всі російські сторонництва, особливо конституційні витали би неперечно сердечно англійского монарха. Так думає англійське дневникарство.

Дальші голоси про польсько-руські відносини.

Краківський місячник »Krytyka« подає крім наведеної нами статі в двох числах (91 і 92) »Руслана« п. з. Z trzech zagobów про руску справу отакі замітки: „Вистріл, звернений 12. цвітня до намісника гр. Потоцкого був сигналом національної пожежі. Читачам! »Krytyki« відомий сей настрій умів на Руси, який

наконежно викликав чин Січинського, достойний осуду з кожного погляду, »Krytyka« вказувала нераз на грізний стан умів, накликувала, подавала зарадні способи. Житє ішло иншими, як ми бажали, шляхами і видало вислід, котрий наконецно, — як се часто діє ся — трафив не найбільше винного, але зате найбільше експонованого. Гр. Потоцкий був глубшим політиком, як єго попередники; нещастєм єго було, що вихований в школі краківській — не відчував духа людових рухів. Глибше глядів в будучину, ддятого згодив ся був на загальне голосованє до парламенту, щоби лише урядувати для консерватизму, що дасть ся в ординації соймовій. Так само у відносинах до Русинів. Плян єго — скільки можна думати — був вельми скомплікований. При виборах до парламенту звернув був цілу рішучість на західну Галичину, де згнобив соціялістів, а в східній допустив до держ. ради значне число Українців. Знеохочений їх поведенєм, пішов за нещасною гадкою, котрої автором був померший перед кількома тижнями співтворець народної демокрації, Ян Поплавский, і почав протегувати москвофілів. Сі справдешні візантійці на точці хитрощів (Zwieiseelentheorie — Ред. Русл.), сі Русини „з роду“ а Росияни з „переконаня“, Австрийці з інтересу а а наостанку польонофілі з »симпатії«, сі політики, лишені всякого коріня серед свого люду і вже ддятого самого не предстагляючи для реальних політиків ніякої вартости — они стали personae gratissimae у всепольскім дневникарстві (і в тім, що за всепольскім підбігає, як Dziennik Polski, Gazeta Narodowa а від нового року на жаль і Przegląd — Ред. Русл.) і у намісника. Показав він тим способом Українцям пропасть, але рівночасно тишком ставив їм золоті кладки: саме перед смертю приготавляв іменованє голови Українців, посла Олесницького на віце-маршалка, п. Барвіньского на заступника президента Ради шк. кр. (се вже якесь баламутство, бо президентом а сам намісник, а єго заступником був іменованый же за життя гр. Потоцкого др. Дембовский — Ред. Русл.), попереносив ненавистних Русинам старостів ітд. На жаль, — не числив ся з тим, що руску політику роблять нині маси, а сі не розуміють сеї подвійної гри, взагалі ніякої фінезії. Упав фатальний вистріл.

»Що опісля, — відомо з дневників. Розгукані від давна пристрасти виправляють тепер справдешні оргії. У націоналістів одної і другої народности найпопулярнішими стають хулігани. Під колюмною Міцкевича у Львові братає ся всепольска молодіж з москвофільскою, а між українською ширить ся справдешня масова лють. Східна Галичина в сій хвилі подібна до краю, в котрім вже виповіджена війна і кожної хвилі сподівають ся огню. У Львові тремтять Русини, бо є в меншости, на провінції — Поляки. А дневникарство прямо втратило притомність. »Krytyka« є в тім положеню, що ніколи не заострювала лиха і не потребує ані троха відступити від проголошуваних доси засад.

»Не симптони треба усувати, але причини (ми на се також вказували — Ред. Русл.), не вести боротьбу з народом, але дати єму, до чого має природне і конституційне право, не ждати, аж дістане з рук Відня, але ділати в імя і в інтересі Польщі. Чи справді така політика була би безнадійна? Чи більше розпачливою, більше безнадійною не є проповідувана нині всіма (крім соціялістів) сторонництвами політика твердої руки, репресії? Вжеж дійшло до того, що органи всепольські (Słowo p.) і консерватистів (Gaz. Narod.) називали можливість іменованя гр. Ст. Баденього намісником

»провокацією« польского народу! (В останних часах Kurjer Lw. орган людовців змінив тон і почав писати про національну рівноправність). Ніяких уступок — кличуть опізнені почитателі Яреми Вишневецкого. Добре. Але що завтра?

»Взагалі подібне ставлянє питаня є зовсім хибне. Не розходить ся о абдикацію, але о політику польську здобутків — до чого потребуємо в дома спокою, певного modus vivendi з Русинами. Але до того треба взнести ся понад становище — урядника і шляхтича східно-галицкого. Напір на схід був від віків жерелом нещастя для Польщі. Знає про се кожний історик, переконує нас про се також і нинішнє жчтє. Коли ми так воюємо на сході, сусід із заходу найбільше на тім користає, не лише яко управляючий у Відні централіст, але яко заборник наших найцінніших областей і сил. Можеб ми подумали про вихиснованє Поляками — західної Галичини? Немногим се відомо, що в хвилі, коли ми так колотимо ся о схід, в самім сердю заходу, від Кракова до Білої, Німці що раз більше закуповують землі і закладають багато фабрик, вихисновують нечуваним способом богатство різнородних мінералів. Колиб Ст. Щепановский жив, з розпуки умер би в друге. Кілька десят фабрик і копалень німецьких повстало в останних часах, маючи головним осередком — Врошлав; рівночасно росте німецька експанзия на австрійскім Шлезку. А можеб ми подумали про колонізацію мазурами — Польского Королівства? Є тут 1/2 міліона Німців, весь промисл німецький, повіти над середним і горішним допливом Висли (Ліпно, Влоцлавек, Млава ітд.) заселяють ся що раз численнішими оселями германьскими. Плян і ціль гакатистів зовсім ясні. Але нам про такі здобутки не говорити, лише про експанзию на схід.

»А друга причина: чи справді можна забути про 25 міліонів Русинів-Українців, сусідуючих безпосередно з галицкими?... Згноблені тепер і мало освідомлені в однак завтрішню тучею... Не о політику уступок розходить ся, а о творчу гадку, загально-польську!«

Петербургский Краї в ч. 90. також розписав ся широко про положенє в Галичині, а єго виводи потверджують вповні наведені в горі замітки Кругуки, бо кінчить ось якими словами: „Положенє єсть безнастанно поважне. Роздратованє серед Русинів триває без перерви і повинно бути пильно сліджене. Поведенє польскої опінії є загально (?) розважне і спокійне, але читаємо і такі оклики: „замість угоди потребуємо „зелізної руки“, „метода Кисилів збанкрутувала — тепер треба нам Яреми Вишневецкого“. Шовінізм по обох сторонах не спить і потреба справді »зелізної руки“, щоби не позволили розгуляти ся єму на погібель краю“.

Також Dziennik Poznański присвятив положеню в Галичині окрему статю, в котрій вказує на роздратованє викликане в краю подією з 12. цвітня а наслідком того і велику ненависть до Русинів і кінчить так:

„To usposobienie wyzyskują lekkomyślni politycy z karygodną swawolą nie odróżniając narodu rusińskiego od agitatorów. Obowiązkiem namiestnika będzie wśród rozhułkanych fal tej walki, zachować zimną krew i na każdym kroku okazywać się wobec ludności rusińskiej sprawiedliwym. Masy włościństwa rusińskiego muszą dojść do przekonania, że rząd krajowy opiekuje się niemi na każdym kroku, że dba o ich rozwój i dobrobyt, a przy tem czuwa nad tem, by przez ustawy zasadnicze poręczone im równouprawnienie nie doznawało nigdy uszczuplenia. Konkurować z hajdamakami w obietnicach nikt nie mo-

że, bo nikt nie może, jak oni, przyrzekać chłopom rozdziału łąk i lasów, ale rosnąca oświata sprawi, że chłop coraz mniej cenić będzie tego rodzaju obietnice, a raczej zrozumie realne i rzeczywiste korzyści płynące z dobrej administracji“.

Заговорив про справу також в маєвим випуску краківській Swiat Słowiański з такою аподиктичною суду, як би жив тут серед нас і мав найдокладніші інформації, але сам зложив докази хибних інформацій, збираних від довшого часу лише дорічно, назвавши «Народну Ча сопись» метрополитальним органом. На погляд Swiata Słow. вся руска преса червона, вся суспільність червона, разом з великанською більшістю духовенства! З поглядами „Руслана“ не може він згодити ся, бо нібито «Руслан» ніколи не гляне правді сьміло в очи, любить мончане і все промовчує і не писав в даній хвилі того, що думав, без огляду на непопулярність, а дальше що нібито „Руслан“ зробив уступку для милої популярності по чині Крата (з него зробив Sw. Słow. Краттера!) і кінчить декором недостачі цивільної відваги.

На се ми приневолени замітити, що хіба редактор Swiata Słow. не читає „Руслана“ — бож ми якраз, не дбаючи о популярність, все, що на наш погляд було хибне і зле, осуджували, а так само і чин Крата (очевидно не такими словами як се зробив Swiat Słow. і через те втрапив добрі інформації про руску справу, а приневолений вдоволяти ся непевними обривками). Так само очевидно і про „Руслана“ черпає інформації з Dziennika Polsk-ого подиктовані сотрудниками „Галічаніна“, що нібито «Руслан» nie czytany przez Rusinów (чи може редактор Swiata Słow. переглядав нашу книжку передплатників?)

Колиб польска суспільність мала на основі тих інформацій Swiata Słow. про руску справу виробити собі який погляд, то справді не знала би тепер, що почати. Не завидуємо отже Swiat-ови Słowiańsk-ом, одушевленя дальшою програмою Глебовіцкого et cons.

Звіт Тов-а взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР“ за XV адміністраційний рік (1907).

Рік адміністраційний 1907 випав так само корисно для „Дністра“, як попередній рік, так само корисне було відношене суми шкід до суми премій (53-67% від суми премій), так само можна уділити членам 10% звороту з білянсової надвижки, котра вносить сего року 302.782 К; рівнож збільшило ся число обезпечень і побільшили ся фонди Товариства, межі котрими фонд резервовий переступив вже суму 1 мільона корон, а резерва премій піднесена вістала на 53% суми власних премій, що дає Товариству значне безпеченство на будучність в случаю некорисних літ.

Важних поліс було 213.943 на 218,043.491 К обезп. варт. і 2,159.903-02 К премій. В 1906 р. було поліс 205.486 на 204.241.280 К обезп. варт. і 2,017.277-54 К премій, отже в XV р. більше поліс о 8.457 на 13.802.211 К обезп. варт. і 142.625-48 К премій.

Сего року в приріст нових обезпечень менший від приресту в році попереднім, бо для селян і взагалі для хліборобів був сей рік дуже тісний, для того менше асекуровували ся, особливо обезпечено сего року менше збіжа і паші.

Число обезпечень будинків побільшило ся: на будинки було 194.062 поліс на 199.669.062-К обезп. варт. і на 2,032.180-49 К премій. Натомість зменшило ся число обезпечень збіжів: на збіжє і пашу було 14.158 поліс на 10.451.408 К обезп. варт. і на 75.180-38 К премій.

Інших движимостей було майже на рівні: іменно 5.723 поліс на 7,923.021 К обезп. варт. і на 52.542-15 К премій.

Всіх будинків в обезпечених 187.639 мешкальних (попередного року було 176.532) і 334.850 еколомічних (попередного року було 306.247); церков в обезпечених 2.765 на вартість 16,836.073 К з премією 68.267-42 К, приходств в обезпечених 1.753 на вартість 9,351.643 К з премією 62.806 К 26 с.

Пересічна вартість одного обезпеченя вносить 1.019 К (попередного року 993 К), пересічна премія за 1 обезпеченє 10-09 К (попередного року 9-81 К), пересічна премія за 100 К обезпеченої вартости 99 с (попередного року 98 с).

Не принято до обезпеченя 377 внесків на суму 436.027 К вартости.

По відчисленю тих обезпечень, що убули перед кінцем року, лишило ся обезпечених: Під твердим покритєм на 21,301.991 К обезп. варт., т. є 9-92% (попередного року 8-83); під деревляним покритєм на 29,820.813 К обезп. варт., т. є 13-89% (поперед. року 14-06%); під солом'яним покритєм на 163.457-854 К обезп. варт., т. є 76-19%, разом на 214,580.658 К.

Обезпеченя всі знаходять ся в 3773 громадах, положених в 57 повітах Галичини і 8 повітах Буковини, іменно в 228 містах і містечках і в 3545 сільських громадах.

Реасекуровано 102,266.990 К вартости (46-90% обезпеченої вартости) і заплачено за реасекурацію 1,001.939 К 66 с премій (46-38% цілої премії), від Товариств реасекураційних привало провізії 208.212-26 К, а окрім того припаде ще часть зпску з інтересу реасекураційного в році 1907; по відчисленю зверненої в році провізії, коштувала реасекурація 793-727-40 К.

Шкід зголошено 2101 по 932 пожарах, з 691 громад в 63 повітах. Причини пожарів були: від грому 31 шкід, доказаний підпал 6, мнмий підпал 81, неправильна будова 72, неосторожність дітей 70, від льокомотив 22, від сусідів 1046, з нев'яснених причин 753, з недбалости 11, експльозия нафти 1, з інших причин 8 шкід.

(Конець буде).

Анатоль Вахнянин.

Листи до Панталеймона Куліша пис. в р. 1869.

Подав

Кирило Студинський.

VII.

(Конець).

4. Діло зь св. Письмомъ у насъ такъ стоїть.

Митрополитъ Литвиновичъ, теперъ слабій (здасть ся поже ме сь 6 місяцівъ, бо має водну пухлину зь доброгo їдження) обіцявъ, скоро йно подужавъ, обізватись до всего священства, щобъ те не важилось предплачувати на его. Отсе якъ разъ такъ втявъ?

Намъ такє анатемізованне письма байдужне, а попи, що схочуть его пренумерувати, запренумерують на им'я жінокъ своїхъ.

5. Якъ Поляки на те все дивлять ся, то нехай Вамъ послужить стаття зь „Новинъ“, котру Вамъ, Добродію, пославю. — Редакторомъ сеї газети в Українець Свенціцький — котрий і писавъ давнійше у нашу „Ниву“ яко Павло Свій, учить вінъ Поляківъ, якъ вони на насъ дивити ся мають.

6. Одозва до народу руського відъ Просвіти уже вистачена майже, ниньки останні збори виділові зглядом неї.

7. До Кошового лисавъ я 27/1 — ниньки одібравъ листъ відъ его. Я хочу, щобъ редактовано газету у Відні, разъ або два рази на місяць, брошурою, на німецькому язичі. — Вінъ знову думавъ, що краще булоби видати на теперъ броштуру одну німецьку, вь котрій би

змалювали ми ситуацію 15-мил. народу нашого — а віттакъ щобъ видавати два рази на місяць газету руську у Львові. Я тому противень, бо коли станемъ ми паші львівські сили роздроблювати, тоді і Правди не стане. Такъ мало людей заходить ся у насъ коло літератури. Вь друге мусіли би ми політичну газету редагувати фонетикою — а ту ще добре тямлять люде небіжочку: «Русь», котра редагувалася підъ ляцькимъ впливомъ. Слово покрикло би заразъ що се все за ляцькі гроші робить ся, и ми органомъ нашимъ не зробилибъ нічого, хочъ би вінъ и виходивъ. У кінець наша громада не удержить его, коли німецькі брошури кождий читатиме и не скаже що се за ляцькі гроші. — «Нехай німець навчає! говоривъ Тарасъ, а у насъ такъ й треба.

За складъ редакції я говоривъ уже у листі до Кошового. Здасть ся подавъ вінъ Вамъ, Добродію, бюджетъ на ту газету. Я відпишу Кошовому такє саме, що и ту пишу и що писавъ я ему уже 27 Січня.

Редакція мусить бути у Відні и складатись сь трехъ оплаченихъ людей, щобъ сі про ніщо другого не дбали а лишъ про газету. По всімъ улосамъ же Галичини и України мусять бути сталі кореспонденти. Коли будемъ мали щось певного за газету, тоді и зложить ся скоренько комітетъ у Львові котрий одозветъ ся тихцемъ до розумнішихъ людей у Галичині, щобъ ті зьобовязались писати у її кореспонденції. Найтрудніше буде намъ роздобути чоловіка независлого на редактора, хібай що котрий зь Січовихъ покини свою роботу університетську на якийсь часъ и прийметь ся за редаговання.

8. Вразъ зь листомъ одержавъ я письма св. відъ 37—51 аркуша. Велике спасбі!

Пані Вашій добрій и Івану Івановичу низенький поклінъ, Вамъ же Добродію здоровля доброгo — сего жичить Вамъ щиро прихильний

Наталь.

Просимо відновити передплату.

Новинки

— Календар. В середу: руско-кат.: † Якова Ап.; римо-кат.: Серватія Еп. — В четвер: руско-кат.: Єремій Прп.; римо-кат.: Бонифатія.

— Новому намісникови д-рови Бобжинському все ще представляють ся всякі корпорації, інституції і товариства. Митрополитальна капітула під проводомъ С. Е. Митрополита Шептицького представила ся намісникови в день св. Юра по полудні. Митрополит Шептицький повитав намісника рускою промовою і висловив ему бажаня до успіхів на тім труднім становищу та заявив, що капітула і руске духовенство будуть радо поспирати его в тих трудних змаганях. С. Е. Намісник дякуючи за сей привіт, заявив, що як на становищі президента Ради шк. кр. так і тепер буде дбати про культурний розвиток руского народу і цінить приречену ему в тім поміч капітули і руского духовенства.

В неділю представили ся п. намісникови д-рови М. Бобжинському між иншими члени дирекції тов. взаім. обезпечень „Дністер“ др. Кулачковський, др. Федак і проф. Шухевич; дир. „Народної Торговлі“ Нагірний, дир. К. Паньківський ім. „Красового Союза кредитового“, провінціал оо. Василян о. Філяс, та депутация „Народного Дому“, в склад якої входив предсідатель ідститута о. І. Костецкий, заст. предс. др. Вол. Івасечко і др. Л. Павенцький, та депутція ставропільського івституту, зложена з стар. сов. Ямівського, Сивуляка і Кошового. П. Намісник у відповідь на їх привіт, покликуючи, ся на своє засадничє означенє задач і становища об'єктивної й прихильної адміністрації, заявив що всякі змаганя

тих інституцій около культурного й економічного піднесення руского населення буде радо пепирати, а дбаючи о удержане публичного ладу і спокою здає собі в цілости справу, що одним із способів, ведучих до тої цілі є за-заспоковне дійсних потреб широких верств населення як руского так польского а то на полі економічним.

— **З Бродів пишуть нам:** В неділю 10. мая перед співаючою св. Літургією, при сприяючій погоді відбуло ся підіймане руским брідским громадянством Впр. і Всесв. Отця Анатоля Долинського яко новозаіменованого в поч. крилошаньство сьвятоюрської капітули. Голосні сальви моздрів, гарна брама перед церквою, рускі фани на обидвох церквах, великий здвиг стрійного брідского міщаньства і доколичного люду, довгі два шпаліри дїтний усіх народних шкіл в Бродях, процесії дожидаючи перед домом парохіяльним, а на небі синява золочена сонцем — се вступний образець того торжества. Двох сьвященників вбраних у дякони з кадиллом, хрестом і епітрахілем вступає у парохіяльні двері, в котрих показує ся висока стать Вп. о. Долинського, а подаючи ему кадило, хрест і епітрахіль, складає желаня, яко речники народу зібраного і шкіл. Тої хвилі приступає оден ученик шк. виділ. складає поклін в імени своїх товаришів, а маленька дівчинка китицю живих квітів. Зхвилюванем хоругов, з піснею „да Боскрес Бог“ з кількатисячної груди, поступує скромна стать невомимого слуги Церкви і народу о. Анатоля, у котрого очах блистають сльози. А народ таки напавду плаче із радости і торжества і веде свого пастиря до церкви на празничне служенє. В поході взяла участь і вся сьвітська інтелігенция, котра своєю присутностю дала доказ правдивого признаня Впр. о. Долинському за его працю на тяжкій ниві. Начинає ся Богослуженє. Площа сьвятоюрської церкви в Бродях як і сама церков заповнена людьми, як рівнож і сусідні вулиці. У церкві соборна служба Божа з дяконами, се як могуче ангельске моленє гне людей до землиці. Давно народ не бачив такої хвилі, і не чув себе так щасливим, як того дня. Та довго ще лунала пісня Христос воскресє і многая літа в честь доброго Пастиря, котрому ще раз бажаємо з широго серця всього найліпшого. (К)

— **Повінь в Київі.** Доносять, що вода в Дніпрі почала від позавчера опадати. Треба буде двох тижнів, поки Дніпро поверне до давного плеса.

— **Весняний мороз.** В Катеринославщині на Україні потиснув в ночи 5. мая сильний мороз, що аж вода на палець зціпилась у лід. Вся зелєна на полях і деревах вимерзла. Весна там дуже пізна. Деревя без листя як пєред зимою. Соловейки співають, а люди надіють ся врожаю на пшеницю, бо вірять, що як соловей співає на голім дереві, буде врожай на пшеницю.

— **До XIV археологічного зїзду.** Голова „Императорскаго археологическаго общества“ графиня П. С. Уварова сими днями приїздила до Київя для наради з місцевими істориками та археологами з приводу XIV археологічного зїзду, що має відбути ся сего року в серпню в Чернигові. З Київя гр. Уварова виїхала в тій справі до Чернигова.

— **Українські театри.** Сими днями приїздить до Київя театр Саксаганського і починає ряд чинстав „Наталкою Полтавкою“. — Театр Григоренка грає під сю пору в Полтаві з добрим powodженем.

— **Дрібні вісти.** Сенат віденьского університету дозволив Жидам подавати в родоводах язык і народність: жидівску. — У Львові відобрав собі жите купець Генрих Гельбер зі страху перед банкрутством. — Прокуратория держ. мала виточити слідство проти пос. д-ра Евг. Левицкого за похвалюванє злочину Січинського в телеграмі виславій зі Львова до своєї жінки у Відни, і мала зажадати в держ. раді видачі пос. Евг. Левицкого.

Посмертні [†] оповістки.

— **О. Станислав Кієвский,** рим.-кат. сотру-дник приватний при рускій церкві в Зарваниці, підгаєцкого повіта, упоюїв ся дня 8. с. м. Покійний числив 73 літ житя, а 49 літ сьвященства. Уродив ся в Новгороді, ломжицкой губернії, в Росії. Був се, як нам пишуть, чоловік незвичайних чеснот і не змазаного характеру. Яко знаменитий і витривалий сповідник, був він знаний ширшим кругам. Щирий польский патриот і за той то патриотизм мно-го терпів, бо в 1863 році мусїв утікати з Росії. Вступив до згром. Змартвихстанців в Римі, але не міг там довго бути, бо горяче підсовє не служило ему. Потім був сотрудником в Барисі, в Скалаті, Золотниках, Підгайцях а від 29 літ при церкві зарваницкій. Свою вітчизну любив Покійник цілим серцем, але супротив Русинів був справедливим, признавав їм належні права, за теж то він зискав собі у всіх, що его знали поважанє і любов; та лишив по собі щирий жаль. В. е. п!

Економічні вісти.

— **В Станиславові** основано товариство кредитове „Народний Дім“ яке покляло собі метою давати дешевий кредит нашим товариствам на будованє власних домів. До осягненя тої цілі — читаємо між иншим у надісланій нам відозві — потребуємо помочи цілого краю і если кожда читальня, кождий „Сокіл“ та „Січ“ приступлять бодай з одним уділом до нашого товариства, то в короткім часі зможемо здійснити наші наміри. Тому всі, кому лежить добро нашого народу на серци, всі наші товариства у власнім добре зрозумілім інтересі мають моральний обовязок вступити в члени сего товариства. Необхідність сеї нашої акції зрозуміє кождий, але і кождий може безпечно свій гріш у нашім товаристві зложити; гроші зложені на уділ остають власностю вкладника, які він кождого часу може відобрати, вони процентують ся, наповняючи рівночасно вкладника вдоволенем, що і він приложив своїх рук до патриотичного діла. До нині має наше товариство 4000 К на уділах зложених готівкою і приступає зараз до діла, однакож ся сума супроти величезної потреби, лиш каплею води в морі. Тому Родимці! тямлячи що зєдвиненими силами всього можна добитись, що злучена громада се дуже великий чоловік — приступайте всі до нашого товариства, по змові бодай з одним уділом. Оден уділ виносить 25 К, вписове 5 К. Зголошеня нових членів, зголошеня о позички на будову і всякі инші письма адресувати: „Товариство кредитове „Народний Дім“ в Станиславові — ул. 3 мая ч. 18. На відповідь належать прислати потрібні мэрки почто-ві. За дирекцію „На одного Дому“: *Др. Янович Вас., Іван Стефанович.*

Телеграми

з дня 12. мая.

Париж. Аген. Гаваса доносять з Солуня, що з Митровиці (в Сьлявонії) вислано три ескадрони кавалерії до оборони інженерів і робітників при трасованю санджакської залізниці.

Париж. При тіснійших виборах до міських рад в Парижі і парискім департаменті социалісти програли в користь радикалів і поступових лібералів.

800 порад (100 рис. 100 приказок) висилає за 1 К Ів. Данілевич, Стрілецький Кут (Буковина). (5—5)

НАРОДНА ГОСТИНИЦЯ

Готель, реставрація і казарня — ріг ул. Сикетускої і Косцюшка у Львові.

Прїхали дня 11. с. м.: о. Гаякевич Спирідіон, Целїв; о. Корчинський Теофиль, Витків; о. Небиловець Василь, Перегінсько; о. Раставецкий Щасний, Сілець вел.; Чабан Тимко, Каплинці; о. Александер Паславський, Лежайск; о. Омелян Радзикович, Вишенка вел.; Нуся Могильницка, Долина; Михайло Василишин, Камінка струм.; о. Теоф. Скобельський, Горцико; Филімон Риник, Нараїв.

ОГОЛОШЕНЄ.

Надзвичайні загальні збори

Повітового Товариства ощадности і позичок

„Траця“ в Бучачи

відбудуть ся в четвер дня 28. мая 1908. о годині 11. рано в комнатах „Рускої Бесіди“ з отсим порядком дневним:

1. Справа Дирекції і її платня.
2. Вільчі внесєня.

За Надзираючу Раду:

Володимир Масляк
предсідатель.

Зенон Гаякевич
секретар.

Адвокат краєвий

Др. Соломон Віттлін

отворив канцелярию у Львові при

ул. Крашевского 5.

! К а ш е л ь !

Хто любить своє здоровлє, той хоронить его.

5245 нот. дол. свідочтв доказує помічний вислід

Кайзер'а Brust-Caramellen

(Грудні кармельки)
з трема соснами.

Випробовані лікарями і поручені проти кашлю, хрипки, катару, флегми, закатарєня устної ями, дихавиці і коклюшу.

Пачка 20 або 40 сот.; Доза 80 сот. Дістати можна у всіх аптекях і дрогуєриях.

(24—24)

Контора виміни

ц. к. уприв. галицкого акційного

БАНКУ

Гіпотечного

поручає

яко добру і певну льокацию

- 4% листи гіпотечні
 - 4 1/2% листи гіпотечні
 - 5% листи гіпотечні преміовані
 - 4% листи Товариства кредитового земского
 - 4 1/2% листи Банку краєвого
 - 4% листи Банку краєвого
 - 5% облигації комунальні Банку краєвого
 - 4% позичку краєву
 - 4% облигації провінаційні і всілякі ренти державні
- Ті папери продаємо і купуємо по найточнійшій курсі денним.

При закупні товарів просимо покликвати ся на анонси нашої часописи!